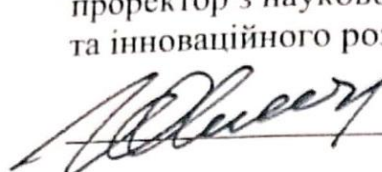

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

“ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

25 червня 2021 року

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

“ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Хорове диригування, симфонічне диригування
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін науково-фахової підготовки (ОК1.4)
Загальний обсяг	3 кредитів ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Атестаційний екзамен
Термін викладання	3 семестр
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

СИВОХІП Володимир Степанович – заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

21 червня 2021 р., протокол № 12

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – дати глибокі знання про зміст, організацію, форми і методи ведення спеціальних дисциплін, закласти теоретичні основи викладання і шляхи їх практичного застосування. Важливою частиною курсу є ознайомлення студентів з методичними та навчальними посібниками з питань хорового навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» студент повинен **знати**:

- педагогічні основи викладання навчальних дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах I-II ступеня акредитації;
- сучасний стан розвитку педагогіки і психології;
- методи і форми викладання хорових дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах I-II ступеня акредитації;

В результаті навчання випускник повинен **вміти**:

- застосувати передові досягнення педагогічної науки в процесі викладання спеціальних дисциплін;
- аналізувати педагогічні принципи видатних митців хорової культури;
- вільно орієнтуватися в методико-теоретичних положеннях викладання хорових дисциплін;
- використовувати базові знання з теоретичних основ методики викладання хорових дисциплін в практичній роботі.

В результаті навчання випускник повинен **мати навички**:

- використання в своїй практичній роботі основних педагогічних і методичних здобутків провідних вітчизняних та світових шкіл у галузі навчання та виховання студентів;
- аналізу та накопичення провідного досвіду педагогів, методики яких дали позитивний результат у професійній підготовці студентів;
- роботи з спеціальною літературою педагогічного та психологічного напрямків.

У зв'язку з цими завданнями викладання дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» повинно мати педагогічну і методичну спрямованість.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність спілкування іноземною мовою.
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати автономно
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
СК5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
СК 8	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 8	Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
РН 9	Планувати і здійснювати дослідження у сфері культури та мистецтва; відшуковувати, обробляти та аналізувати необхідну інформацію; аргументувати висновки, презентувати і обговорювати результати досліджень.
РН 10	Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна) та загальна кількість годин в семестрі (заочна)				
		Екзамени	Заліки	Атестаційні экзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота					
							Всього	у тому числі:							
		лекції	Індивідуальні	практичні		Семестри									
		1	2	3		4									
ОК1.4	Методика викладання спеціальних дисциплін		3	4	3	90	30/6	30/6			60/84	Кількість тижнів в семестрі			
												15/4	15/2	15/4	15/2

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
II		3	90	30/6	30/6			60/84
	3	3	90	30/6	30/6			60/84
Всього		3	90	30/6	30/6			60/84

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3 семестр

			Кількість годин	
			Аудиторні (денна/заочна)	Аудиторні (денна/заочна)
		Модуль 1. Хорове диригування, симфонічне диригування		
		Змістовий модуль 1. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ З ІНДИВІДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ		
1	Тема 1	Методика викладання курсу "Диригування"	5/1	4
2	Тема 2	Методика викладання курсу "Читання партитур"	5/1	4
3	Тема 3	Методика викладання курсу "Аранжування"	5/1	4

Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ З КОЛЕКТИВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ				
4	Тема 4	Методика викладання курсу "Література з основ диригування".	3/1	2
5	Тема 5	Методика викладання курсу "Хорознавство і методика роботи з хором"	2	2
6	Тема 6	Методи організації роботи хорового оперного класу	5/1	4
7	Тема 7	Методика викладання курсу "Методика музичного виховання"	5/1	4
Всього годин за лекційний курс			30	24

**Самостійна робота
(денна, заочна)
3 семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Читання спеціальної літератури	10
2.	Прослуховування і аналіз хорових творів	15
	Поточний контроль	5
3.	Підготовка до хорового практикуму. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь	10
4.	Характеристика навчально-методичної літератури і навчальних посібників	5
5.	Підготовка доповіді на науково-практичну конференцію	10
	Підсумковий контроль (залік)	5
	Всього годин	60

**6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика викладання спеціальних дисциплін»**

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно, А (90-100 балів) (45-50)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 90 % від кількості занять, бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, В (82-89 балів) (41-44)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 85 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів) (37-40)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 80 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів) (32-36)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять, виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати

Достатньо, E (60-63 балів) (30-31)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 70 % від кількості занять, виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок (26-30 балів). Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59) (18-29)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 50 % від кількості занять, невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34) (0-17)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 30 % від кількості занять, невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний
2. Репродуктивний
3. Метод проблемного викладення
4. Частково-пошуковий, або евристичний
5. Дослідницький

На практиці викладач з дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які повинні забезпечити оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з методики викладання академічного співу.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими знаннями та навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література.

Базова

Барсова І. Книга про оркестр. К.: Музич. Україна, 1988. 157 с.

Бенч О., Шокало О. Український хоровий спів. Київ: Український світ, 2002. 440 с.

Бурбан М. Українські хори і диригенти. Дрогобич: Посвіт, 2006. 640 с.

Гайденко А. Інструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х.: Майдан, 2010. 156 с.

Геринович О. Криниця життя. Спогади, творчість, педагогіка. Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. 140 с.

Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ: Івано-Франківська обласна друкарня, 2004. 292 с.

Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ 2019

Єржемський О. Психологія диригента. К.: Муз. Україна, 1991. 103 с.

Історія диригування (оркестрове виконавство): методичні матеріали з курсу / уклад. Ю.І.Лошков. Х.: ХДАК, 2002. 34 с

Дражниця Л. Аналітична робота диригента над музичним твором. Л. 2003

Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ 2005

Канерштейн М. Про методику навчання диригентів // Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980

Колеса М. Основи техніки диригування. – К.: Держвид., 1960

Колеса М. Навчання студента-диригента в класі по спеціальності // Українська музика. – К.: Музична Україна,

Кофман Р. -Виховання диригента: Психологічні особливості. – К.: Музична Україна., 1972

Основи диригування : робоча навч. прогн. [для студ. напряму 6.020204 „Музичне мистецтво” освітньо-кваліф. рівня „бакалавр”] / уклад. П. Й. Шиманський, Н. П. Кучерук. Луцьк : Вежа, 2007. 17 с.

Пасічняк Л. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни “Оркестрове диригування” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2012. 72 с.

Пігров К. Керування хором. Київ: Мистецтво, 1956. 178 с.

Прокулевич. О. Основи хорового диригування : навчальний посібник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 140 с.

Смирнова Т. Хорознавство. Харків: СДПУ, 2000. 180 с.

Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при вивченні навчальної дисципліни «Хорове диригування» Освітнологічний дискурс, 2019. 285 с.

Хащеватська С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 256 с.

Карпенко Є. Диригентсько–хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія – 1” ЛТД, 2001. 109 с.

Стефіна Н.В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск III (у шести частинах). Частина друга: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. 290 с.

Юзюк І. Оперний репертуар.//Методична розробка до курсу „Оперний і балетний репертуар” для студентів оперно-симфонічних відділів диригентських факультетів консерваторій. – Львів, 1992.

Допоміжна

- Гоноболін Ф. "Психологія". – К.: Вища школа, 1975.
- Кобиляцький І. "Основи педагогіки вищої школи". - К.: Вища школа, 1978.
- "Педагогіка" / за ред. М. Ярмаченка. – М.-К. Вища школа, 1986.
- Разумний І. "Посібник з диригування". – К.: Музична Україна, 1968.
- Якубін Л. "Гармонія емоціонального і раціонального у формуванні особистості". – К. 1964.
- Ярослав Олексів // Музичні ілюстрації до драматичної поеми Олександра Олеся «Ніч на полонині» у перекладі для симфонічного оркестру/Редактори-упорядники: Ярослав Олексів, Галина Олексів, // Львів: ТЕРУС, 2019. – 124 с. ноти.;
- Н. Паганіні «Вічний рух» (**C-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 56 с. Партитура+партії;
- Н. Паганіні «Вічний рух» (**A-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 52 с. Партитура+партії;
- Anonim polski «Symphonia de Nativitate». Транскрипція для камерного оркестру та подвійної групи дерев'яних духових інструментів Ярослава Олексіва: : нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 32 с. партитура+партії;
- William Kroll «Banjo and Fiddle». У перекладі для скрипки з камерним оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 20 с. партитура+партії;

10. Інформаційні ресурси

1.Нотна бібліотека [Електронний ресурс]. Режим

доступу: <http://www.nlib.org.ua/parts/hor.html> <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/333-estradni-shkoli-ukrayini.html>

2.Хоровий портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hor.by>

3.YouTube [Електронний ресурс]

https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80

4.YouTube[Електронний ресурс]

https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0

EarMaster Pro 5 build 624PW, - Електронна програма розвитку навичок читання з листа.- (Електронний ресурс). – Режим доступу: http://download.cnet.com/EarMaster Pro/3000-2133_4-

<http://www.youtube.com/> - аудіо та відео матеріали